Nr. 3861 D.P.S.G.
15 XI 2004

Biroul permanent al Senatului
Bp 332 22.11.2004

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule preşedinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituţie, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă intitulată Lege privind Statutul Meşterului Popular.*

I. Principalele reglementări

Prin această iniţiativă legislativă se propune adoptarea unui statut al meşterilor populari pentru a *"consacra categoria profesională de meşter popular"* şi pentru a *"consolida o structură de funcţionare a unui sistem asigurător, atât de continuitate în acest gen de preocupări, cât şi de resurse umane calificate".*

Potrivit *Expunerii de motive, "meşteşugurile ţărăneşti: olărit, lădărit, sumănărit, cojocărit, ţesut-cusut, împletituri din nuiele şi din papură, încondeiat ouă, ş.a., precum şi industria casnică textilă, toate cu o îndelungată tradiţie în ţara noastră, sunt ameninţate cu dispariţia, odată cu încetarea din viaţă a celor care le practică".*

De asemenea, iniţiatorul are în vedere şi reglementarea procesului de constituire a *"unei organizaţii independente, cu conducere colectivă proprie şi cu atribuţii bine precizate, Asociaţia Meşterilor Populari din România, care să adopte strategii pentru rentabilizarea din punct de vedere economic a activităţii meşteşugăreşti şi care să asigure un statut bine definit pentru categoria socioprofesională a meşteşugarului popular".*

II. Observaţii şi propuneri

1. Cerinţele impuse pentru dobândirea statutului de meşter popular, printre care obligaţia de a face parte din Asociaţia Meşterilor Populari din România (AMPR), precum şi stagiul de pregătire profesională cu durata de 2-5 ani, constituie bariere în calea desfăşurării, în mod liber, a activităţii de creaţie populară.

De asemenea, pentru constituirea AMPR nu este necesară adoptarea unei legi speciale, deoarece *Ordonanţa Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociaţii şi fundaţii, cu modificările şi completările ulterioare,* reglementează acest lucru. Acest fapt rezultă din conţinutul **art. 5 alin. (1)** din iniţiativa legislativă, care precizează că statutul juridic al Asociaţiei Meşterilor Populari din România este reglementat prin dispoziţiile Ordonanţei Guvernului nr. 26/2000. Prin urmare, AMPR va dobândi personalitate juridică în momentul înscrierii în Registrul Asociaţiilor şi Fundaţiilor şi nu în temeiul dispoziţiilor alin. (3) al art. 5 din prezenta propunere, conform cărora *"Asociaţia Meşterilor Populari din România are personalitate juridică, patrimoniu şi buget propriu."*

Menţionăm că, potrivit art. 213 din Legea nr. 53/2003 - Codul Muncii, organizarea şi desfăşurarea activităţilor de ucenicie la locul de muncă urmează să fie reglementate prin lege specială.

2. Practicarea unor meserii, formarea profesională a persoanelor denumite în iniţiativa legislativă *meşteri populari,* precum şi aspectele legate de organizarea asociaţiilor meşterilor populari sunt deja reglementate printr-o serie de acte normative.

Astfel, formarea profesională şi perfecţionarea se realizează prin:

- sistemul de învăţământ, potrivit prevederilor Legii învăţământului nr. 84/1995, republicată;
- sistemul formării profesionale a adulţilor, potrivit Ordonanţei Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulţilor, republicată.

Reglementările referitoare la practicarea unor meserii sunt prevăzute prin Legea nr. 300/2004 privind autorizarea persoanelor fizice şi a asociaţiilor familiale care desfăşoară activităţi economice în mod independent, care la art. 1 alin. (2) stabileşte că persoanele fizice şi asociaţiile familiale pot fi autorizate să desfăşoare activităţi economice în toate domeniile, meseriile şi ocupaţiile, cu excepţia celor reglementate prin legi speciale.

Introducerea noțiunii de meşter popular înseamnă, de fapt, reglementarea unei profesii. Aceasta contravine dispozițiilor Legii nr. 300/2004, prin care această categorie socio-economică este recunoscută de primarii localităților în care solicitanții doresc să-şi autorizeze activitatea, în baza unor declarații de notorietate. Astfel, cu un minim de efort financiar, solicitantului i se recunoaşte capacitatea de exercitare a meşteşugului respectiv.

Menționăm că Legea nr. 300/2004 a fost armonizată cu dispoziții de drept comunitar derivat cuprinse în următoarele acte normative:

- Carta Europeană a Întreprinderilor Mici adoptată de Consiliul European de la Feira din 19-20 iunie 2002 şi acceptată de România în acelaşi an prin Hotărârea Guvernului nr. 656/2002;
- Directiva Parlamentului European şi a Consiliului 1999/42/CE din 7 iunie 1999 de stabilire a unui mecanism de recunoaştere a calificărilor pentru activitățile profesionale reglementate de directivele privind măsurile de liberalizare, tranzitorii şi de suplimentare a sistemului de recunoaştere a diplomelor.

3. Prevederile din inițiativa legislativă, conform cărora AMPR emite *norme* pentru efectuarea stagiului de pregătire profesională (**art. 2 alin. 3**), respectiv *"reglementări, norme şi instrucțiuni în domeniul său de activitate"* (**lit. e) a art. 6**), trebuie reanalizate, atât sub aspect *terminologic* (denumirile folosite pentru actele emise sunt în general utilizate în legislație pentru actele autorităților publice), cât mai ales sub aspectul *forței juridice* a actelor pe care le poate emite AMPR în exercitarea atribuțiilor sale, având în vedere statutul juridic al acestei asociații.

4. La **art. 5 alin. (3),** formularea *„Patrimoniul nu poate fi folosit în alte activități producătoare de venituri, decât cele specifice meseriilor populare atestate..."*, este prea generală. Pentru stabilirea unor interdicții este necesară ori *enumerarea* activităților sau a categoriilor de activități producătoare de venituri în care nu poate fi implicat patrimoniul AMPR, ori *stabilirea* unor criterii clare de determinare a acestor activități.

5. Dispozițiile **art. 6 lit. d)** nu sunt corelate cu prevederile art. 137 alin. (1) din *Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor şi drepturile conexe, cu modificările şi completările ulterioare*, conform cărora Oficiul Român pentru Drepturile de Autor *„funcționează ca organ de specialitate în subordinea Guvernului, cu autoritate unică pe teritoriul României în*

ceea ce priveşte evidenţa, observarea şi controlul aplicării legislaţiei în domeniul dreptului de autor şi al drepturilor conexe".

Referitor la facilităţile introduse la art. 6, acestea contravin angajamentelor formulate de România în relaţia cu Fondul Monetar Internaţional şi Uniunea Europeană.

Menţionăm că aceste facilităţi se pot înlocui prin programe cu destinaţie specială pentru susţinerea meşterilor populari.

Astfel, Agenţia Naţională pentru Întreprinderi Mici şi Mijlocii şi Cooperaţie derulează Programul naţional pentru susţinerea meşteşugurilor şi artizanatului, care este un program multianual ce se desfăşoară în perioada 2003-2006 şi are ca obiect stimularea dezvoltării meşteşugurilor artistice tradiţionale din România, relansarea producţiei de obiecte de artă populară şi artizanat cu specific tradiţional, precum şi promovarea acestor produse pe pieţele naţionale şi internaţionale.

6. Prevederile **art. 7 alin. (1)**, în cuprinsul cărora sunt enumerate ca organe de conducere ale AMPR *„adunarea generală, comisia permanentă şi preşedintele"*, nu sunt corelate cu dispoziţiile art. 20 din Ordonanţa Guvernului nr. 26/2000, conform cărora organe ale asociaţiei sunt: *adunarea generală, consiliul director şi cenzorul sau comisia de cenzori, după caz.*

La **art.7 alin.(2)**, dispoziţia conform căreia Adunarea generală a AMPR cuprinde *„totalitatea meşterilor populari din ţară înmatriculaţi"* este confuză, deoarece prezenta iniţiativă legislativă nu se mai referă în nici un articol al său la *„înmatricularea"* meşterilor şi nici nu stabileşte atribuţii în acest sens pentru AMPR sau pentru o autoritatea publică centrală sau locală.

De asemenea, prevederea de la **alineatul (3)**, referitoare la participarea unui reprezentat al Ministerului Finanţelor Publice în comisia permanentă a AMPR, nu se justifică.

Referitor la dispoziţiile **alineatului (4) ale art.7**, potrivit cărora Comisia permanentă a AMPR acordă atestatele de meşter popular în urma examinării activităţii acestora, menţionăm faptul că asociaţiile profesionale nu pot da calificări pentru o profesie sau alta.

7. La **art. 8 lit. d)** este prevăzută acordarea unor facilităţi, şi anume a *„vechimii în muncă, drepturilor salariale, dreptului la pensie şi celelalte drepturi de asistenţă socială prevăzute de legislaţia muncii pentru persoanele care prestează activitate meşteşugărească tradiţională şi sunt*

înscrise în Asociație", reglementare care nu este în concordanță cu statutul juridic al AMPR.

Conform dreptului comun în materie - Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 - asociații, persoane fizice şi juridice, nu pot avea calitatea de angajați ai asociației. În aceste condiții, neexistând raporturi de muncă între asociație şi asociați, nu există nici temeiul legal pentru acordarea de drepturi salariale, a drepturilor la pensie şi a celorlalte drepturi prevăzute de legislația muncii.

De asemenea, tot cu privire la facilitățile propuse a fi acordate, menționăm următoarele:

- dispozițiile de la **lit. a)** - *"scutirea de impozit pentru veniturile obținute din activitatea specifică"* - contravin legislației fiscale care nu permite o scutire de impozit pentru veniturile obținute din activități cu caracter productiv şi comercial, în cazul de față veniturile fiind realizate în urma producerii şi comercializării unor obiecte tradiționale meşteşugăreşti. Prin introducerea unor scutiri de impozite s-ar crea un regim discriminatoriu față de celelalte categorii de contribuabili.

Potrivit art. 1 alin. (3) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, în materie fiscală dispozițiile acestui Cod prevalează asupra oricăror prevederi din alte acte normative.

- în ceea ce priveşte facilitățile acordate prin dispozițiile de la **lit. b)**, prezenta inițiativă legislativă nu indică sursa de finanțare din care urmează a fi suportate cheltuielile bugetare pe care le presupune implementarea măsurilor preconizate, ceea ce contravine art.138 alin.(5) din Constituție, conform căruia „ *Nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*".

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele prezentate, **Guvernul nu susține adoptarea propunerii legislative.**

Cu stimă,

Adrian NĂSTASE

Domnului senator Nicolae VĂCĂROIU
Preşedintele Senatului